LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085
Број 68 / мај 2018.



ИНГ-ПРО

25 ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

ИЗДВАЈАМО:

Оверавање уговора о промету непокретности – спорна питања у пракси

И чији је сад тај ауто? (Неразумевање појма власништва у Закону о безбедности саобраћаја на путевима)

Одговорност за зграду као опасну ствар

Тестамент – нека спорна питања у најновијој судској пракси

Надзор надлежних органа локалне власти над извршењем Одлуке о буџету и транспарентност буџета као вид надзора над извршењем

www.propisiupraksi.rs • www.legeartis.rs

ЈАВНЕ НАБАВКЕ • РАДНО ПРАВО • ГРАЂАНСКО ПРАВО • ПРИВРЕДНО ПРАВО • УПРАВНО ПРАВО • КРИВИЧНО ПРАВО

25

ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

ИНГ-ПРО



С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

LEGEARTIS ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година VI, број 68, МАЈ 2018.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Вене Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Алжбета Марко
Весна Филиповић
Владимир Ђукановић
Владимир Живанкић
Дејан Обренић
Драгана Марчетић
Зорана Николић
Ивана Стојиљковић
Мила Савић Рајчић
Снежана Марјановић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Вене Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.] . - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

Овера уговора о промету непокретности изазива више недоумица у пракси, па су у овом броју размотрене неке од њих у оквиру текста у рубрици ***Грађанско право****. У оквиру исте рубрике анализиране су одређене ситуације када зграда или делови зграде могу да буду опасна ствар, а предмет интересовања била су и нека спорна питања у најновијој судској пракси поводом тестамента.*

У оквиру рубрике ***Привредно право*** *на свеобухватан начин обрађена је тема ликвидације привредног друштва.*

Озбиљно правно питање – појам власништва у Закону о безбедности саобраћаја на путевима – обрађено је на оригиналан и несвакидашњи начин у тексту у рубрици ***Унакрсни поглед****.*

Осим наведених, ту су и други текстови у рубрикама ***Јавне набавке и буџети*** *и* ***Унакрсни поглед****, као и наше сталне рубрике* ***Портал читалаца, Регистар прописа и Календар аката****.*

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**



Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

...пасоша, дипломатског пасоша и ...ик о измени Правилника о обрасцу..., бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио ...ца, објављен у „Сл. гласнику ... године

– примењује се од 13. маја 2016. године

● Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године

– одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године

● Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године

– одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године

● Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године

– одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори", бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године

– Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни...

КАЛЕНДАРИ...

- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

СУДСКА ПРАКСА И СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата овог броја можете пратити у нашем часопису доносећи неке карактеристичне случајеве из судске праксе, а ко... недостојност за наслеђивање.

...остојност за наслеђ... РС", бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

...лан 4.

Не може наследити на основу закона... штања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је):
1) онај ко је умишљајно усмртио оставио... покушао;
2) онај ко је принудом, претњом или прев... оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у... чио;
3) онај ко је у намери спречавања оставочев... воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
4) онај ко се теже огрешио о законску обавезу из... оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ.

Суд на недостојност пази по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на странци која то тврди.

Из образложења:

„Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешио о обавезе издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешио о законске обавезе издржавања према њему. Преко ...оца је примао ...ије мајке, а пок. А. М. издржавање није ...требно. Не може се говорити ни о ускр... помоћи оставиоцу, јер то не произилази ...изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пази по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужила није пружила одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негативне референце у ...следње измене и допуне ...набавки

...15. године донеле су собом... о јавним набавкама из августа ... негативним референцама о ко... ...мо говорити у овом тексту



Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавке
budzeti@legeartis.rs

Кад су у питању јавне набавке, појам ...ференце има двоструки појавни ... У случају кад одређује додатне ... ...ће у поступку јавне набавке... ...ти од... пословног капацитета... ...а у реализац... ...та набавке, односно је у претходном ... испоручивао добра, извршавао услуге или ... дио радове који су предмет конкретне јавне набавке. Тада је реч о **пословним референцама**. Оне које би се условно речено могле назвати **позитивним референцама**. И док је у том случају реч о референцама које понуђача квалификују за добијање уговора о јавној набавци, негативне референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке" за добијање уговора.

Институт **негативне референце** установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целисходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају на уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи" код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопстве...

...авним набавкама из 2008. године. Сходно ...да важећим прописима, наручиоци су имали ...ућност да одбију понуду уколико поседују ...каз који потврђује да понуђач није испуњавао ...које обавезе по раније закљученим уговорима ...авним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС", бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установивши их као обавезу за наручиоце, проширујући њихово дејство и на сам поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установивши својеврсну „црну листу" понуђача – списак негативних референци.

...следње измене и допуне Закона о јавним ...ама из августа 2015. године („Сл. гласник ...15) донеле су собом **неколико измена ...реч о негативним референцама**:
- не... ...ференца као могућност, не и обавеза з...
- неве... ...угих, таксативно законом ненаведе... ...негативне референце за одређеност ...ој документацији;
- прецизир... ...одног периода који је обухваћен нега... ...ференцом;
- укидање списка... ...их референци.

Можда и **најзначајнија измена** јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

(6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара.Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 250.000,00 (1.250.000,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).

(7) Купцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 дин.

(8) Купац је извршио плаћање фактуре у целости у износу од 1.875.000,00 динара.

(9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учинака.

(10) Треба саставити Извештај о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

(11) Треба прокњижити својење почетног стања залиха производње на коначно стање залиха производње на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

Напо...ених производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене ...а (682 комада × 1.832,... динара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од ...000,00 динара по комаду изра...ата у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто			Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3		5	6
			...спортски дресови	200.000,00	
			...алиха материјала		200.000,00
1.	910		Сировине и мате...		
			...ријала – спортски дресови		
		9000	Рачун за преузи... спортски дресови	500.000,00	
			...спортски дресови	120.000,00	
За отварање почетног стања 1. 1. 2016. за з...					
1а	9500		Материјали за... ...е залиха недовршене		500.000,00
	9600		Готови про... ...мање залиха готових		120.000,00
		9001	Рачун за ... ...недовршене производње и готових производа 1. 1. 2016. године на ... ...тих залиха из финансијског књиговодства		
			...ровине и материјал – спортски дресови	1.000.000,00	
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
...а примљен материјал у магацин у вези са производњом спортских дресова					
	За	9500			
			Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00
...улазне материјала у производњу у току године					

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

4 Оверавање уговора о промету непокретности – спорна питања у пракси

10 Одговорност за зграду као опасну ствар

18 Тестамент – нека спорна питања у најновијој судској пракси

ПРИВРЕДНО ПРАВО

29 Ликвидација привредног друштва

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

38 Надзор надлежних органа локалне власти над извршењем Одлуке о буџету и транспарентност буџета као вид надзора над извршењем

КРИВИЧНО ПРАВО

46 Ослобођење од дужности сведочења

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

51 Правна (не)сигурност начела *ne bis in idem* кроз праксу Европског суда за људска права

58 Преглед новина у Закону о странцима

62 И чији је сад тај ауто? (Неразумевање појма власништва у Закону о безбедности саобраћаја на путевима)

РУБРИКЕ

69 Портал читалаца

72 Преглед прописа донетих између два броја

76 Календар важења правних аката

Оверавање уговора о промету непокретности – спорна питања у пракси

Издвојено је десет питања која се у пракси често јављају као спорна, са циљем да се кроз одговоре на њих разјасне недоумице које се најчешће јављају при прометовању непокретности.



Дејан Обренић,
дипломирани правник

Увођењем службе јавног бележништва у правни систем Републике Србије дошло је до битних промена у спровођењу многих правних послова, који су се пре тога углавном спроводили пред судом. Промена која је вероватно најочигледнија јесте промена у начину овере уговора којима се прометују непокретности. И поред тога што је оверавање уговора о промету непокретности прешло из надлежности судова на јавне бележнике још 2014. године, у пракси се и даље јављају бројне недоумице у вези са овим правним пословима и то како у вези са једноставним питањима попут одређивања надлежног јавног бележника, тако и у вези са неким компликованијим правним питањима.

1. КАКО ОДРЕДИТИ КОЈИ ЈЕ ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК НАДЛЕЖАН ЗА ОВЕРУ УГОВОРА О ПРОМЕТУ НЕПОКРЕТНОСТИ?

Одредбама члана 4. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) прописано је да се *уговор о промету непокретности закључује у облику јавнобележнички потврђене (солемнизоване) исправе. За посао из става 1. овог члана искључиво је надлежан јавни бележник на чијем се подручју налази непокретност која је предмет уговора. Ако се непокретности које су предмет уговора налазе на подручју више јавних бележника, надлежан је сваки од тих јавних бележника. Уговор који није закључен на начин из ст. од 1. до 3. овог члана, не производи правно дејство.*

Одредбама члана 17. став 1. Закона о јавном бележништву („Сл. гласник РС”, бр. 31/2011, 85/2012, 19/2013, 55/2014 – др. закон, 93/2014 – др. закон, 121/2014, 6/2015 и 106/2015) прописано је да *службено подручје јавног бележника обухвата подручје основног суда на којем се налази службено седиште јавног бележника.*

Из наведеног произлази да је за потврђивање (солемнизацију) уговора којим се преноси право својине на непокретности потребно утврдити на подручју ког основног суда се налази предметна непокретност, а затим се треба обратити јавном бележнику са подручја из надлежности тог основног суда. Тако, уколико се предметна непокретност налази на територији Градске општине Раковица у Београду, која представља подручје из надлежности Другог основног суда у Београду, странка може да се обрати било ком јавном бележнику именованом за подручје Другог основног суда у Београду.

2. ДА ЛИ СЕ ПРАВИЛА О НАДЛЕЖНОСТИ ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИКА ЗА ОВЕРУ УГОВОРА О ПРОМЕТУ НЕПОКРЕТНОСТИ ПРИМЕЊУЈУ И ПРИЛИКОМ ОВЕРЕ ПРЕДУГОВОРА О КУПОПРОДАЈИ

неком посебном регистру из ког се виде детаљни подаци о непокретностима које су предмет уговора, па самим тим да потврђивање уговора од стране јавног бележника гарантује потпуну правну сигурност стицаоцу непокретности.

Међутим, не постоји никакав посебан регистар непокретности који је резервисан само за јавне бележнике, а оно што повећава правну сигурност приликом потврђивања уговора од стране јавног бележника заправо је чињеница да јавни бележник, као носилац јавне функције и стручњак из области права, од странака захтева достављање доказа о праву својине и другим правима на непокретности. Тако ће јавни бележник од странака захтевати да пре потврђивања уговора приложе извод из листа непокретности, доказе о основу стицања права својине на непокретности (како би се утврдило да ли непокретност представља посебну имовину или брачну тековину), затим изводе из матичних књига, изјаве о сагласности супружника, изјаве сувласника непокретности о коришћењу законског права прече куповине итд.

Поред увида у документацију коју прилажу странке, јавни бележник ће пре потврђивања уговора непосредно извршити и увид у систем за регистровање промета непокретности како би утврдио да ли је за предметну непокретност раније већ био оверен неки уговор и између којих странака. У питању је евиденција о промету непокретности која се води за територију Републику Србије од 2010. године, у коју се уносе подаци о свим предуговорима, уговорима и анексима уговора који за предмет имају промет непокретности, а у коју су податке у почетку уносили судови, а касније јавни бележници.

Такође, како је Законом о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС”, бр. 106/2015, 106/2016 – аутентично тумачење и 113/2017 – аутентично тумачење) уведен Регистар судских забрана као … *јавни регистар који садржи податке о привременим мерама донетим пре, у току или после судског поступка, којима се забрањује отуђење, односно оптерећење покретних ствари, непокретности или стварних права на непокретностима*, то јавни бележник може да изврши увид и у овај регистар у циљу провере да ли на предметној непокретности постоје уписане судске забране.

Из свега наведеног произлази да приликом потврђивања уговора којим се преметује непокретност јавни бележник проверава власништво преносиоца увидом у приложену документацију, увидом у јавне регистре и увидом у систем за регистровање промета непокретности, упозорава странке на постојање одређених терета или правних последица закључења уговора и свеукупно својом стручношћу и ауторитетом у великој мери доприноси правној сигурности приликом потврђивања уговора. Међутим, и поред наведеног, у правном промету никада не постоји потпуна сигурност, па тако ни јавни бележник не може да је гарантује странкама.

Одговорност за зграду као опасну ствар

Уз примере из судске праксе анализиране су одређене ситуације када зграда или делови зграде могу да буду опасна ствар.



Снежана Марјановић,
судија Првог основног суда
у Београду

Закон о основама својинскоправних односа у члану 9. наводи да физичка и правна лица могу имати право својине на стамбеним зградама, становима, пословним зградама, пословним просторијама и другим непокретностима, али не дефинише ове непокретности.

Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014) дефинише у члану 2. став 1. тачка 23) зграду као објекат са кровом и спољним зидовима, изграђен као самостална употребна целина која пружа заштиту од временских и спољних утицаја, а намењена је за становање, обављање неке делатности или за смештај и чување животиња, робе, опреме за различите производне и услужне делатности и др. Зградама се сматрају и објекти који имају кров, али немају (све) зидове (нпр. надстрешница), као и објекти који су претежно или потпуно смештени испод површине земље (склоништа, подземне гараже и сл.). У тачки 24) дефинише помоћни објекат као објекат који је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен или може бити саграђен главни стамбени, пословни или објекат јавне намене (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл.).

Нови Закон о становању и одржавању зграда („Сл. гласник РС”, бр. 104/2016) на сличан начин дефинише зграду као објекат са кровом и спољним зидовима, изграђен као самостална употребна целина која пружа заштиту од временских и спољних утицаја, а намењена је за становање, обављање неке делатности или за смештај и чување животиња, робе, моторних возила, опреме за различите производне и услужне делатности и др. Зградама се сматрају и објекти који имају кров, али немају (све) зидове (нпр. надстрешница), као и објекти који су претежно или потпуно смештени испод површине земље (склоништа, подземне гараже и сл.).

Он даје и друге дефиниције и наводи:

- Стамбена зграда је зграда намењена за становање и користи се за ту намену, а састоји се од најмање три стана, док се по дефиницији стамбено-пословна зграда састоји од најмање једног стана и једног пословног простора. Пословна зграда је зграда која је намењена за обављање делатности и користи се за ту намену без обзира на то колико има пословних простора.
- Посебни део зграде је посебна функционална целина у згради која може да представља стан, пословни простор, гаражу, гаражно место или гаражни бокс.
- Стан је посебан део зграде који чини функционалну целину, састоји се од једне или више просторија намењених за становање и по правилу има засебан улаз.
- Пословни простор је део зграде који чини функционалну целину, састоји се од једне или више просторија намењених за обављање делатности и има засебан улаз.
- Помоћни простор је простор који се налази изван стана или пословног простора и у функцији је тих посебних делова зграде (подрум или таван, шупа, тоалет и сл.).

кривица за исту је на страни самог тужиоца, те не постоји ни субјективна одговорност првотуженог у смислу одредбе члана 154. ЗОО-а, будући да је, контролишући извршену оцену доказа, овај суд нашао да је првостепени суд правилно утврдио да тужилац и првотужени **нису били у правном односу извођача и наручиоца радова**, односно да тужилац у обављању послова **није поступао по налогу и упутствима првотуженог**, да би истом могао да се припише у кривицу настанак штетних последица по тужиоца.

(Пресуда Апелационог суда у Новом Саду, јословни број Гж. 2253/12 од 16. 1. 2013. године)

Из утврђеног чињеничног стања следи да је возило, власништво тужиоца, оштећено дана 7. 4. 2009. године приликом изласка из **заједничке гараже** у згради тужене стамбене зграде, тако што су се **у моменту проласка тужиоца кроз отвор гараже покретна врата затворила** и том приликом очешала и улубила предња лева врата и задње лево крило тужиочевог возила. Вештачењем је утврђено колика је **штета на возилу** и да је тужена требало да обезбеди упозорење на могуће опасности од врата (сликовно, графичко или текстуално) у зони врата, пошто она имају концепцијски недостатак који, ако се поступа по упутству, не би смео да буде проблем, а таквог упутства није било.

Неосновани су наводи жалбе тужене да суд није навео разлоге због којих је спорна гаражна врата „подвео под појам опасне ствари". Ово због тога што је опште познато да покретна врата гараже, својим својством да се подижу и спуштају, представљају самим тим повећану опасност по околину јер њихово функционисање ствара ризик за настанак штете, што значи да одговорност туженог за штету проузроковану функционисањем тих врата постоји у смислу одредбе члана 173. и 174. ЗОО-а. То што је вештачењем утврђено да предметна врата **имају концепцијски, а не функционални недостатак у смислу квара**, како тужени у жалби на то указује, правилност ожалбене пресуде не доводи у сумњу. Ово због чињенице да спорна врата **нису имала сигурносни сензор, а тужена је била дужна да обезбеди упозорење на могуће опасности од врата** (сликовно, графичко или текстуално) у зони врата, јер је то био начин за отклањање проблема постојања тог концепцијског недостатка, како се у овом налазу од 20. 6. 2011. године изјаснио вештак, а таквог упозорења није било.

(Пресуда Вишег суда у Београду, Гж. бр. 1156/12 од 13. 3. 2013. године)

До оштећења возила тужиоца дошло је услед **пада веће количине леда и снега са крова стамбене зграде**, који је због косих зидова поткровља пао на коловоз, а не на тротоар непосредно до зида, услед чега је тужилац претрпео материјалну штету на возилу. Стамбена зграда је била дужна да, сходно члану 10. Одлуке о кућном реду у стамбеним зградама, уклони снег са крова.

(Пресуда Вишег суда у Београду, Гж. бр. 5450/10 од 20. 6. 2012. године)

Према изнетим ставовима судске праксе, зграда или делови зграде могу бити опасна ствар у одређеним ситуацијама. Када су у питању машине које се користе у згради и представљају њен саставни део, као што су лифтови, покретна врата и слично, нема сумње да се, уколико до штете дође под дејством тих ствари, ради о објективној одговорности. Делови зграде који су склони паду – цреп, фасада, део терасе, зида, степеница, прозора и слично – због чињенице да нису одржавани или изграђени на адекватан начин представљају, у стању у коме се налазе, опасну ствар. Начин употребе зграде и њено текуће и инвестиционо одржавање односно неодржавање утиче на то да се она може сматрати опасном ствари. Клизаво или мокро степениште, неочишћен снег на тротоару зграде, леденице и снег на крову, неосветљени пролази у згради, необезбеђени отвори или слично могу узроковати штету и довести до тога да се сматрају опасним. Како је дошло до тога да зграда која, по природи ствари, када је исправна и изграђена по свим грађевинским стандардима, постане услед дотрајалости, неодржавања или употребе опасна ствар, није од значаја за процену да се ради о опасној ствари у тренутку настанка штете. То може бити значајно евентуално приликом процене ко још, поред власника, може да буде одговоран за насталу штету, али не и за процену да ли се ради о опасној ствари или не.

Тестамент – нека спорна питања у најновијој судској пракси

Иако представља један од најстаријих правних послова за случај смрти, познат још из античких времена, тестамент и данас побуђује велику пажњу не само стручне већ и опште јавности. Ауторке ће овде указати на основне дилеме које се јављају у пракси судова у парничним споровима поводом завештања и понудити одговоре на нека спорна питања.



Весна Филиповић,
судија Апелационог суда у Београду



Драгана Марчетић,
судија Првог основног суда у Београду

Закон о наслеђивању („Сл. гласник РС”, бр. 46/95, 101/2003 – одлука УС РС и 6/2015) за тестамент користи назив „завештање”, али наводи и синониме „тестамент” и „последња воља” у називу главе која се односи на овај значајан наследноправни институт.

Наведени закон наводи да је завештање једнострана, увек опозива и строго формална изјава воље, којом завешталац распоређује своју имовину за случај смрти. Одредбом члана 78. Закона о наслеђивању (у даљем тексту: ЗОН) прописано је да је завештање једнострана, лична и увек опозива изјава воље за то способног лица, којом оно распоређује своју имовину за случај смрти у Законом одређеном облику. Овим законом прописани су и облици завештања сходно начину њиховог сачињавања. Форма завештања је битан услов његове пуноважности, а завештање које није сачињено у облику и под условима одређеним Законом јесте рушљиво.

Теоријски посматрано, тестамент је једнострани доброчини правни посао *mortis causa*, којим тестатор – завешталац на тестаментарног наследника преноси своју имовину. Тестаментарни наследник на овај начин постаје универзални сукцесор тестатора јер на њега прелазе сва права и обавезе правног претходника до висине вредности наслеђене имовине. Ради се о доброчином правном послу јер тестаментарни наследник прима наслеђену имовину без накнаде. Због тога се тестаментарна располагања урачунавају у нужни део наследника, односно врши се редукција тестамента уколико је њиме повређен нужни део, о чему је било речи у једном од ранијих текстова истих аутора. Тренутак стицања имовине је моменат смрти завештаоца.

У наставку текста ауторке ће указати на основне дилеме које се јављају у пракси судова у парничним споровима поводом завештања и понудити одговоре на нека спорна питања. Битно је нагласити да се у споровима поводом завештања увек примењује онај Закон о наслеђивању који је важио у тренутку сачињавања завештања.

ВРСТЕ

Закон о наслеђивању познаје више врста завештања која се разликују по форми, моменту, времену важења и околностима у којима може да буде састављено свако од њих. Мимо врста завештања прописаних Законом није дозвољено састављати завештање,

одредбом члана 85. Закона о наслеђивању, као ни са законском одредбом која дефинише појам завештања, односно да је његова садржина противна принудним прописима.

Одредбом члана 78. Закона о наслеђивању прописано је да је завештање једнострана, лична и увек опозива изјава воље за то способног лица, којом оно распоређује своју имовину за случај смрти у Законом одређеном облику. Овим законом прописани су и облици завештања сходно начину њиховог сачињавања, па је одредбом члана 85. прописано да завештаоц који зна да чита и пише завештање може да сачини тако што ће пред два сведока изјавити да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља и потом се на писмену својеручно потписати, те да се сведоци истовремено потписују на самом завештању, а пожељно је да се назначи њихово својство сведока.

Из цитираног текста спорног завештања произлази да су њиме дате две изјаве воље за случај смрти, и то супружника (туженог у спору) и његове пок. супруге/а, те се ради о изјавама воље које нису међусобно условљене. Како су Законом о наслеђивању прописани облици, односно начини на који завештање може да буде сачињено (својеручно, писмено пред сведоцима, судско, конзуларно …), али *није пропisана обавезна садржина* завештања, што значи да је у том погледу воља завештаоца аутономна, уз околност да су на истом листу хартије дате две изјаве воље, и то изјава воље туженог којом супрузи/гу за случај смрти оставља своју имовину и изјава његове супруге/а којом она/он њему/њој за случај своје смрти оставља имовину, није нужно да је ништаво завештање које је закључено у прописаном облику као писмено завештање пред сведоцима из члана 85. Закона о наслеђивању. Такође, назив којим је правни посао насловљен не одређује његову правну природу, већ то чини његова садржина, па завештање није ништаво зато што је насловљено као „заједничко завештање".

ОПОЗИВ ЗАВЕШТАЊА

Опозив завештања је једнострана изјава воље завештаоца којом се ставља ван снаге раније сачињено пуноважно завештање или нека његова одредба. Завештаоц увек може да опозове завештање у целини или делимично. Завештање се опозива изјавом датом у било ком облику у ком може и да се сачини. Завештаоц може да опозове писмено завештање и уништењем писмена (чл. 176. ЗОН-а).

Завештаоц може да стави завештање ван снаге у целости или делимично располагањем правним пословима *inter vivos*, индивидуално одређеним стварима или правима којима је располагао путем завештања (чл. 178. ЗОН-а).

С друге стране, кад се доцнијим завештањем изричито не опозове раније, одредбе ранијег завештања остају на снази ако нису супротне одредбама доцнијег. Ако завештаоц уништи доцније завештање, на снази је раније завештање, ако из околности не произлази што друго (чл. 177. ЗОН-а).

ЗАКЉУЧАК

Иако представља један од најстаријих правних послова за случај смрти, познат још из античких времена, тестамент и данас побуђује велику пажњу не само стручне већ и опште јавности. Разлог овоме треба тражити у његовом значају за правни промет, као и обиму добара којим се њиме располаже. Такође, његов значај огледа се и у чињеници да њиме законски режим наслеђивања у потпуности може да се искључи, па и у погледу нужних наследника, који по правилу у оваквим случајевима имају право само на облигационоправни, а не и стварноправни захтев у односу на тестаментарне наследнике. Због тога, иако тестаментарно наслеђивање код нас још увек није толико често као законско, у судској пракси спорови настали из завештања или поводом њега нису нимало ретки.

Треба нагласити да за ову врсту располагања морају да се примене пре свега императивне норме Закона о наслеђивању. То посебно треба имати у виду у погледу оцене ништавости и рушљивости овог правног посла, јер је у том погледу ЗОН *lex specialis* у односу на Закон о облигационим односима.

Ликвидација привредног друштва

Ликвидација привредног друштва размотрена је кроз најважније аспекте – појам, правне последице покретања овог поступка, врсте ликвидације, пореске последице и друга релевантна питања.



Мила Савић Рајчић,
судијски помоћник Привредног суда у Пожаревцу

Појам

Ликвидација је облик престанка постојања привредног друштва, а спроводи се онда када друштво има довољно финансијских средстава за намирење свих својих обавеза. Предуслов за покретање поступка ликвидације је, дакле, да се ради о солвентном привредном друштву. Поступак ликвидације је уређен Законом о привредним друштвима („Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015), а иста може да буде добровољна и принудна. Након спровођења и окончања поступка ликвидације друштво престаје да постоји и брише се из Регистра привредних субјеката.

У складу са чланом 468. Закона о привредним друштвима привредно друштво престаје да постоји брисањем из Регистра привредних субјеката, уз потпуно измирење свих дугова и то по основу:

- спроведеног поступка ликвидације и принудне ликвидације;
- спроведеног поступка стечаја;
- статусне промене која има за последицу престанак друштва.

За разлику од ликвидације, стечај се спроводи када имовина привредног друштва није довољна за намирење свих потраживања поверилаца. Ликвидација привредног друштва (добровољна) под контролом је чланова друштва, док је стечај под контролом стечајног суда.

Ликвидација је један од начина престанка привредног друштва када оно губи свој правни субјективитет, при чему је економски по правилу очуван.

Ликвидација друштва може да се спроведе када друштво има довољно средстава за намирење свих својих обавеза, а сам поступак траје 120 дана. Ликвидација друштва почиње даном регистрације одлуке о ликвидацији и објављивањем огласа о покретању ликвидације у складу са Законом о регистрацији. Неопходно је да оглас о покретању поступка ликвидације буде јавно објављен у трајању од 90 дана на сајту Агенције за привредне регистре. Додатних 30 дана остављено је за јављање поверилаца на исти. Након тога именује се ликвидациони управник, чијим именовањем свим заступницима друштва престају права заступања друштва. Ако друштво не именује ликвидационог управника на начин предвиђен ставом 1. члана 529. Закона о привредним друштвима, сви законски заступници друштва постају ликвидациони управници. Ликвидациони управник је, поред објављивања јавног обавештења о покретању поступка ликвидације, дужан да познатим повериоцима упути и писано обавештење о покретању ликвидације друштва. У року од 30 дана од дана пријема пријаве потраживања фирма има право да оспори потраживање повериоца и да га у истом року о томе обавести уз образложење.

Пре исплате повериоцима ликвидациони управник мора да направи и региструје:

- почетни ликвидациони биланс у року од 30 дана од дана почетка ликвидације,
- почетни ликвидациони извештај најраније 90 дана, а најкасније 120 дана од дана почетка ликвидације и

Регистра у смислу члана 547. Закона), надлежне организационе јединице Пореске управе дужне су да у законском року предузму све мере редовне и принудне наплате ради наплате евентуално ненаплаћеног пореског дуга брисаног друштва.

Сагласно одредбама члана 595. Закона о привредним друштвима, одредбе о принудној ликвидацији не примењују се на поступак принудне ликвидације прописан Законом о приватизацији („Сл. гласник РС", бр. 38/01, 18/03, 45/05, 123/07 – др. закон и 30/10), што значи да надлежне организационе јединице Пореске управе у случају принудне ликвидације субјекта приватизације, за шта одлуку односно решење доноси Агенција за приватизацију, поступају сагласно одредбама члана 14. и 14.а Закона о приватизацији.

Закључак

Привредно друштво и даље постоји као правни субјект за време трајања поступка ликвидације, с тим што се циљ друштва мења и то више није обављање делатности ради стицања добити, већ окончање делатности друштва и престанак његовог постојања.

Ликвидација је, дакле, облик престанка постојања привредног друштва, које се спроводи онда када друштво има довољно финансијских средстава за намирење свих својих обавеза. Тек након намирења свих обавеза друштва преостала имовина се расподељује члановима друштва.

Ликвидација може да буде добровољна када се покреће на основу одлуке самог друштва или принудна када се покреће од стране Агенције за привредне регистре по службеној дужности, из Законом предвиђених разлога.

Читав поступак ликвидације регулисан је детаљно Законом о привредним друштвима („Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015).

Након спровођења и окончања поступка ликвидације привредно друштво престаје да постоји и брише се из Регистра привредних субјеката.

Литература: Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015); Коментар Закона о привредним друштвима, Новаковић С., Пословни биро, Београд, 2012; Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС", бр. 112/2015, 15/2016 и 108/2016), Правни положај привредних организација, др М. Бејатовић, Привредна академија, Нови Сад, 2007; www.poreskauprava.gov.rs; www.apr.gov.rs.

Штампано и електронско издање **ПОСЛОВНИ САВЕТНИК**

Штампани и електронски часопис Пословни саветник представља издање са стручним ауторским текстовима из области пореза, рачуноводства, буџетског рачуноводства, пословних финансија и зарада. Намењен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама итд.

Од рубрика у часопису издвајамо:

– РАЧУНОВОДСТВО;
– ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ;
– ЦАРИНЕ;
– ПРЕГЛЕД АКТУЕЛНИХ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА;
– ОСТАЛО (новине у платном промету, актуелности у спровођењу царинских прописа, тумачења министарстава, друга актуелна питања).
– БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО;
– ЗАРАДЕ, ПЛАТЕ И ДРУГА ЛИЧНА ПРИМАЊА;
– КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ОБАВЕЗА;

Штампани часопис излази из штампе месечно, на приближно 100 страна. У току године излази 10 бројева и 1 двоброј.
Електронска верзија часописа, са комплетном архивом чланака и свим бројевима часописа у ПДФ-формату, налази се на интернет адреси www.poslovnisavetnik.net.
Претплатници добијају могућност да писано, путем мејла, добију одговоре на питања у вези с темама које часопис обрађује. Под слоганом „Будимо на вези" часопис је отворен за сва питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике, а читаоци их могу упутити на имејл redakcija@ingpro.rs. Такође, претплатници и сами могу да предлажу теме које су важне за њихово пословање.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Надзор надлежних органа локалне власти над извршењем Одлуке о буџету и транспарентност буџета као вид надзора над извршењем

Ауторка се у овом тексту осврнула на надзор над извршењем буџета и представила могућности вршења надзора над извршењем буџета од стране органа локалних власти.



Алжбета Марко,
дипл. ек., с дугогодишњим радним искуством на пословима буџетског пословања, начелник за финансије у Општини Ковачица

1. БУЏЕТ – КАО НАЈЗНАЧАЈНИЈА ГОДИШЊА ОДЛУКА КОЈУ ДОНОСИ СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Буџет у општем смислу представља списак планираних прихода и расхода државе или локалне самоуправе, односно општине или града (или расхода појединца, фирме или организације) за одређени период, углавном за једну фискалну годину. Државни буџет је најчешће једногодишњи документ који припрема Министарство финансија у непосредној сарадњи са другим министарствима, док га усваја Народна скупштина Републике Србије у облику закона.

Буџет је главни инструмент јавних политика. Када се представи Скупштини општине, одражава главне приоритете Општинског већа, па из њега могу да се сазнају главне јавне политике које ће водити општина или град као јединица локалне самоуправе, односно он јасно указује на то у ком правцу иде политика локалне власти, социјална политика на територији општине или града, школство и задовољење његових потреба у делу материјалних трошкова школа, текућих поправки и других расхода који проистичу из матичног односно другог закона, као и која је обавеза за подмирење тих расхода из буџета локалне самоуправе (основно и средње образовање).

Дакле, буџет има карактер финансијског плана државе за једну годину и представља једну прогнозу, али је и више од тога: одредбе буџета обавезујуће су за државне органе на расходној страни и треба поштовати наменско трошење средстава буџета, односно њихов распоред утврђен актом о буџету, што практично значи да предвиђени издаци не би смели да се прекорачују без ребаланса буџета, тј. без измене буџета по истој процедури по којој је буџет и донет у првобитном облику.

Садржај државног буџета обично чини разрађени односно детаљнији списак прихода и расхода, заједно са њиховим планираним износима за текућу годину и наредне две године, као и аналитички изражени расходи, према Контном плану за буџетски систем, по појединим корисницима буџета, са разрадом на програме, програмске активности и пројекте.

На основу претходно наведеног јасно је да буџет треба контролисати на основу циљева јавних политика и њихових очекиваних резултата. Треба утврдити који су главни индикатори појединих програма на основу којих ће се ценити испуњеност циљева програмских активности, да ли је предвиђено довољно средстава да би се остварили одређени

Дакле, важна карактеристика уравнотеженог и функционалног фискалног система јесте транспарентност.

Смернице за локалне буџетске процесе подељене су на три дела. У првом делу набројани су најважнији буџетски извештаји које би владе (односно општинска власт) требало да донесу, као и њихов општи садржај. Нагласак је на самом буџету, предлогу буџета, месечним и полугодишњим извештајима, као и на завршном рачуну буџета. У другом делу описани су специфични подаци које би извештаји требало да садрже. Трећи део ставља нагласак на поступке којима се осигурава квалитет и интегритет извештаја. То се у првом реду односи на рачуноводствене стандарде, интерну финансијску контролу и ревизију и контролу коју спроводи Скупштина.

Јасно је да приступ информацијама о фискалним активностима државе омогућује грађанима не само разумевање политичких и економских одлука које имају значајан утицај на њихову свакодневицу, него и учешће у њиховом доношењу. Ако грађани располажу подацима о деловању државе, повећава се контрола над влашћу, што позитивно утиче и на одговорност владе према грађанима. Положај грађана као корисника јавног сектора мора да се побољша.

Треба напоменути да се пословно окружење једне локалне самоуправе доводи у везу са транспарентношћу буџетског процеса и јавности у раду локалне управе. Сматра се да страни и домаћи инвеститори показују већу спремност за инвестирање ако им је политичко одлучивање и деловање јасно. Ова тврдња поткрепљује идеју да је скупштински надзор буџета само један, истина важан, сегмент укупног политичког и друштвеног система државе. Важно је здравље целог система.

Међутим, укљученост грађана (становништво које живи на територији једне локалне самоуправе) може да поправи политичке одлуке и одлуке о расподели буџетских средстава, као и да пружи разне перспективе и унесе креативност у расправе о буџету.

На крају треба напоменути да општине и градови транспарентност рада локалних органа и институција које послују на територији једне општине, а пре свега Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поштују на тај начин што практично свака јединица локалне самоуправе има званични сајт општине или града, на коме се објављују све одлуке од значаја, као и друге информације од јавног значаја за грађанство, појединце, локалне самоуправе.

Електронско издање за праћење јавних набавки

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ – електронско издање за праћење јавних набавки – налази се на јавној интернет адреси *www.javne-nabavke.net* и представља издање намењено службама којима је у свакодневном раду неопходно праћење јавних набавки, које се објављују на Порталу јавних набавки, као и свих других пратећих докумената, при чему су заинтересоване за једноставан, ефикасан и брз приступ путем интернета, без икаквих поступака ажурирања од стране клијената (ажурира се аутоматски), као и са могућношћу обавештавања о набавкама које су им потребне и њиховим променама путем мејл-сервиса (директно на мејл корисника).

Зашто пратити ИНГ-ПРО Јавне набавке?

- **Зато што се добија дневно ажуран преглед свих јавних набавки и пратеће документације, које се објављују у складу са Законом о јавним набавкама.**
- **Зато што нуди јединствену претрагу свих врста огласа по више различитих критеријума: по појмовима у називу тендера, по предмету, по периоду важења огласа (важи од – до), по датуму објављивања огласа, по статусу огласа (отворен, закључен, обустављен), по врсти поступака, наручиоцима.**
- **Зато што је за добијање резултата претраге довољан један критеријум претраге.**
- **Зато што корисник може да одабере категорије предмета набавки које су му потребне и да само о њима добија обавештења путем мејл-сервиса, чиме је поштеђен свакодневног, мукотрпног листања огласа на Порталу јавних набавки.**
- **Зато што се за претплатну цену добија могућност неограниченог праћења свих категорија и свих типова јавних набавки (добра, услуге, радови).**
- **Зато што има све измене постојећих јавних набавки, што омогућава њихово једноставно праћење.**
- **Зато што има и базу победника тендера, са информацијама у ком је поступку јавне набавке одређени понуђач победио.**
- **Зато што има листу ЈН УЖИВО, која се ажурира свака два минута и на којој се налазе најновије јавне набавке, које још нису прошле процес редакцијске обраде.**

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Ослобођење од дужности сведочења

Тема овог текста су сви битни аспекти института ослобођења од дужности сведочења које је регулисано Законником о кривичном поступку.



Зорана Николић,
виши тужилачки помоћник
у Првом основном јавном
тужилаштву у Београду

Испитивање сведока, као доказна радња у кривичном поступку, налази се у глави VII Законика о кривичном поступку, одмах након доказне радње саслушања окривљеног.

За разлику од окривљеног који има право да на саслушању, у смислу чл. 68. ст. 1. т. 2. ЗКП-а, ништа не изјави, ускрати одговор на поједино питање, слободно изнесе своју одбрану, призна или не призна кривицу, као и да не одговара за евентуално кривично дело давање лажног исказа из чл. 335. Кривичног законика, сведок има другачија права и обавезе.

Сведок је лице које на позив суда или јавног тужиоца, зависно од фазе кривичног поступка, даје обавештење односно исказ о кривичном делу, учиниоцу или другим релевантним чињеницама битним за одређену кривичноправну ствар. То је лице које по правилу има непосредна сазнања о неким битним чињеницама које се утврђују у поступку, а стекао их је својим чулним опажањима. За разлику од окривљеног, он пре испитивања полаже заклетву да ће о свему што буде питан говорити истину и да ништа од оног што му је познато неће прећутати. Такође се упозорава да давање лажног исказа представља кривично дело.

Ниједно лице није унапред искључено од дужности сведочења, без обзира на свој узраст, душевно здравље, телесне недостатке, ниво интелигенције и слично. Доказну снагу таквих сведока, ако их већ позове да дају исказ, суд ће у сваком конкретном случају ценити по свом слободном судијском уверењу.

Ипак, у одређеним случајевима Законик о кривичном поступку регулише одређене изузетке од обавезе неког лица да као сведок даје исказ.

Чланом 93. Законика о кривичном поступку регулисан је институт искључења од дужности сведочења, а односи се на одређена лица која би у конкретној кривичној ствари својим исказом повредила дужност чувања тајне, односно чувања тајног податка или професионалне тајне (верски исповедник, адвокат, лекар, медицинска сестра и сл.). Ту се посебним ставом издваја и бранилац коме је окривљени, као свом браниоцу, поверио одређене ствари које се тичу самог кривичног предмета и његове одбране. Дакле, реч је о лицима која нису априори неспособна да дају исказ пред јавним тужиоцем или судом, већ само у одређеном кривичном поступку.

Институт искључења од дужности сведочења (чл. 93. ЗКП-а) треба разликовати од института ослобођења од дужности сведочења.

Ослобођење од дужности сведочења регулисано је чланом 94. Законика о кривичном поступку. За разлику од лица која су искључена од дужности сведочења, лица из овог члана искључиво по својој вољи могу да одлуче да ли ће или неће сведочити у одређеном поступку, а то своје право користе због односа у коме су са окривљеним. Дакле, може се рећи да је то нека врста привилегије коју имају ови сведоци, па се често и у пракси и у теорији називају привилегованим сведоцима.

потребних обавештења од стране других државних органа. Дакле, полицијски службеници нису у обавези да посебно поуче привилеговане сведоке о том свом праву, али су генерално у обавези да лице које испитују у својству грађанина поуче да није дужно да пружи тражено обавештење у смислу чл. 59. ст. 2. Закона о полицији.

Ослобођење од дужности сведочења у чл. 94. ст. 2. ЗКП-а односи се и на малолетно лице које, с обзиром на узраст и душевну развијеност, није способно да схвати значај тог права, па оно не може да се испита као сведок, осим ако сам окривљени то захтева. Дакле, овде се говори само о **малолетном привилегованом сведоку**, односно малолетнику који, с обзиром на одређени однос са окривљеним, спада у круг лица из чл. 94. ст. 1. т. 1. ЗКП-а. Малолетник сам по себи није изузет од сведочења, већ не може да се испита као сведок само уколико се ради о лицу ослобођеном дужности сведочења, које није способно да схвати значај свог права (Пресуда Апелационог суда у Београду, Кж.1. бр. 1279/14 од 13. 11. 2014).

Способност малолетника да схвати значај свог права да не сведочи орган поступка цени у сваком конкретном случају. Јавни тужилац или суд, зависно од фазе кривичног поступка у којој се испитује овај малолетник, по службеној дужности прво мора да утврди способност малолетника да схвати значај тог права, што веома често чини уз помоћ психолога, педагога, социјалног радника, односно другог стручног лица. Када орган поступка утврди да је малолетник способан да схвати значај свог права да буде ослобођен од дужности сведочења, упозорава га да не мора да сведочи, те уноси у записник одговор малолетника да ли ће сведочити или не. У противном, ако малолетник нема тражену способност, не може да се испита као сведок.

У чл. 94. ст. 4. Законика о кривичном поступку наводи се да је лице које има основа да ускрати сведочење према једном од окривљених, ослобођено дужности сведочења и према саокривљенима ако његов исказ, према природи ствари, не може да се ограничи само на остале окривљене, што орган поступка утврђује у сваком конкретном случају.

На крају, анализа ове теме неминовно повлачи за собом и питање примене овог института у вези са кривичним делом насиље у породици из чл. 194. Кривичног законика, као и у вези са другим кривичним делима из области брака и породице. Чини се да су у погледу ових кривичних дела, посебно насиља у породици, много више привилеговани сами окривљени него сведоци који могу да се позивају на право из чл. 94. ст. 1. ЗКП-а, с обзиром на то да су ти сведоци најчешће и оштећени кривичним делом. Сведоци смо, нажалост, ескалације тог вида насиља, али и великог броја поступака који се завршавају решењима о одбачају кривичних пријава, односно одустанцима јавног тужиоца услед непостојања основа сумње, односно недостатка доказа да су пријављена лица извршила предметно кривично дело. Најчешћи разлози због којих се поступци на овакав начин завршавају јесу управо страх жртве од окривљеног, осећај незаштићености и неповерења у државне органе, неразумевање и осуђивање ближе околине, као и одсуство било ког вида подршке жртви, због чега она у највећем броју случајева прибегава искоришћавању свог права привилегованог сведока и одбијању сведочења против окривљеног. Када се узме у обзир и то да је у већини случајева једини доказ управо исказ сведока оштећеног, односно жртве, да других сведока најчешће нема или да су и они као чланови породице такође привилеговани, а да је лекарска документација прави изузетак, поставља се питање да ли институт привилегованог сведока на овако законом регулисан начин треба да се примењује и у погледу ових кривичних дела, као и да ли су наше законске одредбе у том делу најделотворније и да ли би и наш законодавац пооштравањем истих битно утицао на смањење ове врсте насиља.

Правна (не)сигурност начела *ne bis in idem* кроз праксу Европског суда за људска права

Правни аспект начела *ne bis in idem* анализиран је кроз три различите, али за међународну и домаћу праксу значајне пресуде Европског суда за људска права, које се с једне стране баве сврхом и значајем начела *ne bis in idem* кроз успостављање прецизних смерница, док с друге стране дају одговоре на питања спречавања „двоструке кажњивости". Разматрањем карактеристичних пресуда испитује се њихов утицај на домаће право и рад правосудних органа у Републици Србији.



Ивана Стојиљковић,
виши тужилачки помоћник у Другом основном тужилаштву

Ако се пође од уставног регулисања општеприхваћених правила међународног права и потврђених међународних уговора, који су део унутрашњег правног поретка Републике Србије, са могућношћу непосредне примене, и којима је дат примат у односу на право Србије, утврђује се да је чланом 18. став 3. Устава Републике Србије прописано да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

У члану 34. став 4. Устава Републике Србије прописано је начело *ne bis in idem* које гласи:

Нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, нити судска одлука може бити измењена на штету окривљеног у поступку по ванредном правном леку. Истим забранама подлеже вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Наведено начело прописано је и одредбом члана 4. Законика о кривичном поступку, који гласи:

Нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Правноснажна судска одлука не може бити измењена на штету окривљеног.

Међународно право о људским правима извршило је утицај на кривичнопроцесно право, као и на материјалноправо, кроз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода (Конвенција) која је донета 1950. године. Република Србија је ратификовала Конвенцију 26. 12. 2003. године.

Питање *ne bis in idem* прописано је чланом 4. Протокола број 7. уз Конвенцију дана 22. 11. 1984. године.

У члану 46. Конвенције прописано је да се високе стране уговорнице обавезују да ће прихватити коначну пресуду суда, а коначност пресуде прописана је у члану 44. Конвенције.

Из претходно цитираних одредби Устава Републике Србије и Конвенције Европског суда за људска права произлази да пресуде суда постају део унутрашњег правног поретка.

вредност и основно начело у европској правној култури, како то објашњава судија Пинто де Албукерке у свом издвојеном правном мишљењу.

Из досадашњег разматрања може да се закључи да је суд на основу већ давно прихваћене праксе и, када је право Србије у питању, за прекршајне поступке закључио да су кривични поступци. С друге стране, вођење поступка пред прекршајним судом, управним органом и пред кривичним судом, а поводом истог догађаја, не само што би представљало повреду основних људских права, већ би оптерећивало судове бројем предмета, који би стварали трошкове за буџет државе. Имајући у виду наведено, неопходно је размишљати у правцу измена материјалних и процесних закона, успостављања боље сарадње међу државним органима, те прецизног разграничења овлашћења државних органа.

Преглед новина у Закону о странцима

Закон је објављен у „Службеном гласнику РС" бр. 24/2018 од 26. 3. 2018. године, ступио је на снагу 3. 4. 2018, а примењује се шест месеци од дана ступања на снагу.



Владимир Ђукановић,
адвокат

Мигрантска криза која из корена потреса европске земље приморала је многе да промене своју регулативу везану за добијање азила и уопште однос према странцима. На тако нешто била је принуђена и Србија, која је недавно донела нови Закон о странцима, пре свега ради усклађивања своје законске регулативе са директивама Европске уније које се односе на ову област. Србија је била принуђена да своју регулативу усклади са директивом 2003/86/ЕЗ о праву на спајање породице, затим са директивом 2003/109/ЕЗ о статусу држављана трећих земаља са дуготрајним боравиштем, директивом 2005/71/ЕЗ о условима прихвата држављана трећих земаља по основу научног истраживања, директивом 2004/114/ЕЗ о условима прихвата држављана трећих земаља у сврху размене ученика, оспособљавања без накнаде или волонтирања, као и са директивом 2004/81/ЕЗ о дозволи боравка издатој држављанима трећих земаља које су жртве трговине људима или који су коришћени за деловање којима се омогућава незаконит улазак, а који сарађују са надлежним телима, директивом 2008/115/ЕЗ о заједничким стандардима и поступцима држава чланица за враћање држављана трећих земаља са незаконитим боравком и уредбом 810/2009/ЕЗ о визном коду ЕУ.

Закон о странцима подељен је у 14 глава и има 128 чланова, што га сврстава у ред обимнијих законских решења, а по многима је чак и пренормиран.

Већ у првој глави – „Основне одредбе" – упада у очи чл. 9. који говори о заштити безбедности Републике Србије и њених грађана у поступку одлучивања о правима и обавезама странаца. Наиме, законодавац је очито имао намеру да нагласи да је интерес Републике Србије и њених грађана први у смислу заштите, те да се њему даје приоритет у односу на било које право странаца. Министарство унутрашњих послова има прилично широка овлашћења приликом прибављања података о лицу које жели да

његови лични подаци. То се догађа у ситуацији када је неопходно податке обрадити ради спровођења поступака и послова предвиђених самим Законом, затим ако је то неопходно ради заштите јавног поретка или безбедности Републике Србије и када је то предвиђено Законом или међународним уговором.

Поменуто поглавље у члану 115. дефинише прилично детаљно које све евиденције о подацима странаца води МУП, као и о начину на који се оне воде и шта од података морају да садрже. Новина је у томе што се као институт уводи тзв. ВИС (Визни информативни систем) у који се уносе подаци о визама. Такође, као новина је уведено и то да МУП преузима податке о поднетим захтевима за визе у конзулатима и врши одговарајуће провере и даје претходна мишљења. Провере може да врши и МСП у својим конзуларним представништвима у којима су поднети захтеви за визе, управо консултујући евиденције МУП-а.

Надзор над спровођењем овог закона врше МУП и МСП, свако у свом делу који се односи на надлежности тог министарства.

Казнене одредбе су прекршајне санкције за кршење одредаба које су обавезујуће како за самог странца тако за и позивара и организатора туристичког или пословног путовања, превозника, пружаоца услуга смештаја странцу уз накнаду.

Да би иначе Закон био примењив, у прелазним и завршним одредбама дат је преглед подзаконских аката који би додатно морали да буду донети од стране владе, а и дефинисан је положај странаца који су права стекли по досадашњем Закону о странцима.

И чији је сад тај ауто?
(Неразумевање појма власништва у Закону о безбедности саобраћаја на путевима)



Владимир Живанкић,
судија Прекршајног суда у Кикинди
Нацртао: **Горан Новаков**



Била једном једна жена.

Живела је у земљи у којој је постојало Министарство унутрашњих дела које ју је тужило, а по тој тужби један суд је покренуо и водио поступак, и то за кажњива дела „када власник возила не да надлежном органу податак о томе коме је дао своје возило на управљање" и „омогућавање другом лицу да учини прекршај по Закону о безбедности саобраћаја на путевима, када то друго лице није идентификовано, а прекршај је документован".

и члана 45. Закона о основама својинскоправних односа. Ви, госпођо, даном овере потписа на уговору о купопродаји возила, предајом возила и пријемом купопродајног износа више нисте власник тог возила, па како тиме у време када бисте, према тужби, извршили предметне прекршаје, нисте били власник возила, не постоји ни битно обележје ових прекршаја. Само да вам кажем да има и нова пресуда, али парничног суда. Чујте шта они кажу: 'На овако утврђено чињенично стање правилно је првостепени суд применио материјално право када је нашао да је тужилац закључењем уговора са првотуженим и предајом ствари – возила које је било предмет купопродајног уговора – стекао право својине на предметном возилу, сходно члану 20. став 1. и члану 34. став 1. ЗОСПО-а.' Жалићемо се даље. То вам нећу наплатити!"



Гледа га жена и није јој јасно: „Па добро, докторе, и чији је сад тај ауто? Мислим, тај мој ауто?"

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронског издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Примена Закона о запосленима у јавним службама

П: *Донели смо Правилник о систематизацији послова у складу са новим Законом о запосленима у јавним службама. На основу тога треба да донесемо решење којим се утврђује назив радног места које запослени обавља. Да ли, поред наведеног решења, треба да донесемо и анекс уговора о раду у коме ће бити опис радног места или да и опис радних задатака ставимо у решење?*

О: У конкретној ситуацији дужни сте да донесете решење о утврђивању назива радног места и анекс уговора о раду. Уколико сте у претходном уговору о раду већ имали опис радног места, онда у анексу уговора треба да се налази опис радног места, уколико раније у уговору нисте имали опис, па онда имате слободу да одлучите да ли ћете у анекс додати опис послова или не. Законом о раду и Законом о запосленима у јавним службама ова материја није детаљно регулисана.

Анекс II Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности Србије

П: *Потписан је Анекс II Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности Србије, на основу кога сви запослени у комуналном сектору стичу право на исплату солидарне помоћи за 2018. г. у висини од 41.800,00 динара, као вид компензације за некоришћене зараде за 10% у 2018. г. Јавно комунално предузеће има више категорија запослених – на неодређено и одређено време, као и лица која обављају привремене и повремене послове. Да ли и запослени на одређено време и лица која обављају привремене и повремене послове стичу право на исплату солидарне помоћи за 2018. годину и да ли директор који је запослен на одређено време стиче исто право на солидарну помоћ?*

О: Према Анексу послодавац је дужан да планира и запосленом исплати солидарну помоћ, што значи да право на ову помоћ имају ЗАПОСЛЕНИ без обзира на то да ли су запослени на неодређено или одређено време. Они који обављају привремено-повремене послове не би имали ово право. Дати износ је на годишњем нивоу, што значи да га треба сводити на сразмеран део ако запослени ради део године.

Уговор о делу

П: *Које су правне последице у случају да лице које је ангажовано по основу уговора о делу остане у другом стању и отвори боловање код лекара због одржавања трудноће и то у току трајања уговора о делу?*

О: Чињеница да извршилац посла у току извршења уговора о делу отвара боловање не представља никакву битну формалноправну сметњу за наставак уговора, односно обављања тог посла, нити се ишта мења у пореском

закључења уговора о раду. **Сваки кандидат за директора школе (који јесте и који није у радном односу), уз пријаву, између осталог, прилаже и доказ да има психичку, физичку и здравствену способност за рад са децом и ученицима. Без овог доказа документација је непотпуна. Значи, кандидат који је у радном односу мора поново да приложи овај доказ.**

Наглашавамо да кандидат за директора школе сам прибавља све доказе о испуњавању законом прописаних услова за директора и доставља их уз пријаву.

Својство ученика

П: *Да ли је могуће да се лице које је завршило први разред средње школе и напустило школовање, упише у школу ради наставка прекинутог школовања након протека више од годину дана? Да ли је упис дозвољен, а ако јесте, да ли је дозвољен у било коју средњу школу, а не само у ону из које се лице исписало? Ако су одговори позитивни, молимо за правни основ из закона?*

О: Чланом 40. став 1. Закона о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 55/13 и 101/2017) прописано је да је редован ученик првог разреда школе лице које је уписано у први разред ради стицања средњег образовања и васпитања или образовања за рад и млађе је од 17 година, а ванредан ученик првог разреда школе јесте лице уписано у први разред средњег образовања и васпитања или образовања за рад, које је старије од 17 година.

Чланом 41. овог закона прописано је следеће:

Својство редовног односно ванредног ученика стиче се уписом у школу сваке школске године под условима утврђеним Законом и овим законом.

Редован ученик из става 1. овог члана има право да се упише у одговарајући разред најкасније до 31. августа, осим ако је започет поступак по захтеву за заштиту права ученика или васпитно-дисциплински поступак, када се врши упис по окончању поступка.

Ванредни ученик из става 1. овог члана има право да се упише у одговарајући разред у току школске године.

Чланом 43. Закона прописано је да редован ученик који се исписао из школе у току школске године може да се упише у другу школу у року од седам дана од дана уручења исписнице, а ако се не упише у школу у прописаном року, има право да наредне школске године изврши поновни упис у исту школу и у исти разред.

У конкретном случају ученик се након завршетка првог разреда средње школе исписао из школе, чиме је изгубио својство ученика школе, и није се поново уписао у складу са чланом 43. став 2. Закона о средњем образовању (ученик је пропустио законски рок за наставак школовања у истом својству).

Наставак започетог школовања ученик може да настави у својству ванредног ученика у истој или другој школи, у складу са општим актима школе, под условом да је старији од 17 година, при чему није неопходна сагласност министра просвете.



Преīлед īроīиса...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

ДРЖАВНА УПРАВА

- Уредба о допуни Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Сл. гласник РС”, бр. 23/2018 од 23. 3. 2018)
- Правилник о допуни Правилника о платама и другим примањима запослених у Министарству финансија – Пореска управа („Сл. гласник РС”, бр. 23/2018 од 23. 3. 2018)
- Закон о електронској управи („Сл. гласник РС”, бр. 27/2018 од 6. 4. 2018)
- Закон о планском систему Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)

БЕЗБЕДНОСТ, ДРЖАВНА ГРАНИЦА, УНУТРАШЊИ ПОСЛОВИ

- Закон о странцима („Сл. гласник РС”, бр 24/2018 од 26. 3. 2018)
- Закон о азилу и привременој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)
- Закон о граничној контроли („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)
- Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)
- Закон о националном ДНК регистру („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о полицији („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)
- Закон о изменама Закона о јавном реду и миру („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)

ЈМБГ, ДРЖАВЉАНСТВО

- Закон о јединственом матичном броју грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)
- Закон о допунама Закона о држављанству Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018)

ОБРАЗОВАЊЕ

- Правилник о упису ученика у средњу школу („Сл. гласник РС”, бр. 23/2018 од 23. 3. 2018)
- Закон о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 27/2018 од 6. 4. 2018)
- Закон о уџбеницима („Сл. гласник РС”, бр. 27/2018 од 6. 4. 2018)
- Закон о просветној инспекцији („Сл. гласник РС”, бр. 27/2018 од 6. 4. 2018)
- Правилник о остваривању образовно-васпитног рада у иностранству („Сл. гласник РС”, бр. 28/2018 од 12. 4. 2018)
- Правилник о финансирању и суфинансирању програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)

ОДУЗИМАЊЕ ИМОВИНЕ ПРОИСТЕКЛЕ ИЗ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

- Правилник о поступку за процену вредности одузете имовине („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018 од 30. 3. 2018)
- Упутство о садржини и начину састављања записника о одузетој имовини („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018 од 30. 3. 2018)
- Упутство о начину продаје привремено одузете покретне имовине („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018 од 30. 3. 2018)

ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉИ

- Правилник о почетној обуци кандидата за јавне извршитеље („Сл. гласник РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018)
- Правилник о поступању по захтеву извршног повериоца Комори јавних извршитеља за одређивање јавног извршитеља којем се подноси предлог за извршење на основу веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности („Сл. гласник РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018)

и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства („Сл. гласник РС”, бр. 23/2018 од 23. 3. 2018)

• Правилник о измени Правилника о програму и начину полагања стручног испита за стицање лиценце за обављање стручних послова у газдовању шумама („Сл. гласник РС”, бр. 23/2018 од 23. 3. 2018)

• Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за краве за узгој телади за тов („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018 од 30. 3. 2018)

• Правилник о Листи малих усева и мање значајних намена („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018 од 30. 3. 2018)

• Правилник о измени Правилника о подстицајима за производњу садног материјала и сертификацију и клонску селекцију воћака, винове лозе и хмеља („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018 од 30. 3. 2018)

• Правилник о изменама Правилника о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за краве дојиље („Сл. гласник РС”, бр. 26/2018 од 5. 4. 2018)

• Правилник о измени Правилника о подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку нових машина, опреме и квалитетних приплодних грла за унапређење примарне пољопривредне производње („Сл. гласник РС”, бр. 26/2018 од 5. 4. 2018)

• Уредба о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине („Сл. гласник РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018)

• Правилник о подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за изградњу и опремање објеката за унапређење примарне пољопривредне производње („Сл. гласник РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018)

• Правилник о неаутоматским вагама („Сл. гласник РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018)

• Уредба о условима, начину и поступку за остваривање права првенства закупа, критеријумима за утврђивање висине закупнине за право првенства закупа, као и документацији која се доставља уз захтев за остваривање права првенства закупа („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)

• Правилник о допуни Правилника о подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за изградњу и опремање објеката за унапређење примарне пољопривредне производње („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

• Закон о националној инфраструктури геопросторних података („Сл. гласник РС”, бр. 27/2018 од 6. 4. 2018)

• Уредба о изменама Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)

ЕНЕРГЕТИКА

• Правилник о садржини елабората о енергетској ефикасности постројења за производњу електричне енергије, постројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије, система за пренос и дистрибуцију електричне енергије, постројења за производњу и дистрибуцију топлотне енергије („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)

• Правилник о условима за расподелу и коришћење средстава Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије и критеријумима о изузимању од обавезе вршења енергетског прегледа („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)

СТАНДАРДИ

• Правилник о претходно упакованим производима („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018 од 20. 4. 2018)



Календар важења правних аката

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

● **Правилник о поступку добијања одобрења за рад специфичне вучне инсталације,** објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 41/2017 од 28. 4. 2017, ступио је на снагу 6. 5. 2017. године

– примењује се од 1. 6. 2018. године.

● **Одлука о достављању Народној банци Србије података о позајмицама на међубанкарском новчаном тржишту**, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 28/2018 од 12. 4. 2018. године

– ступа на снагу 1. 6. 2018. године.

● **Одлука о ближим условима и начину издавања појединих дозвола и сагласности друштву за управљање добровољним пензијским фондом**, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018. године

– ступа на снагу 1. 6. 2018. године.

● **Одлука о изменама и допунама Одлуке о спровођењу одредаба Закона о банкама које се односе на давање прелиминарног одобрења, дозволе за рад банке и појединих сагласности и одобрења Народне банке Србије**, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018. године

– ступа на снагу 1. 6. 2018. године.

● **Одлука о изменама и допунама Одлуке о спровођењу одредаба Закона о платним услугама које се односе на давање дозвола и сагласности Народне банке Србије**, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018. године

– ступа на снагу 1. 6. 2018. године.

● **Одлука о изменама и допунама Одлуке о спровођењу одредаба Закона о финансијском лизингу које се односе на издавање дозвола и давање сагласности Народне банке Србије**, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018. године

– ступа на снагу 1. 6. 2018. године.

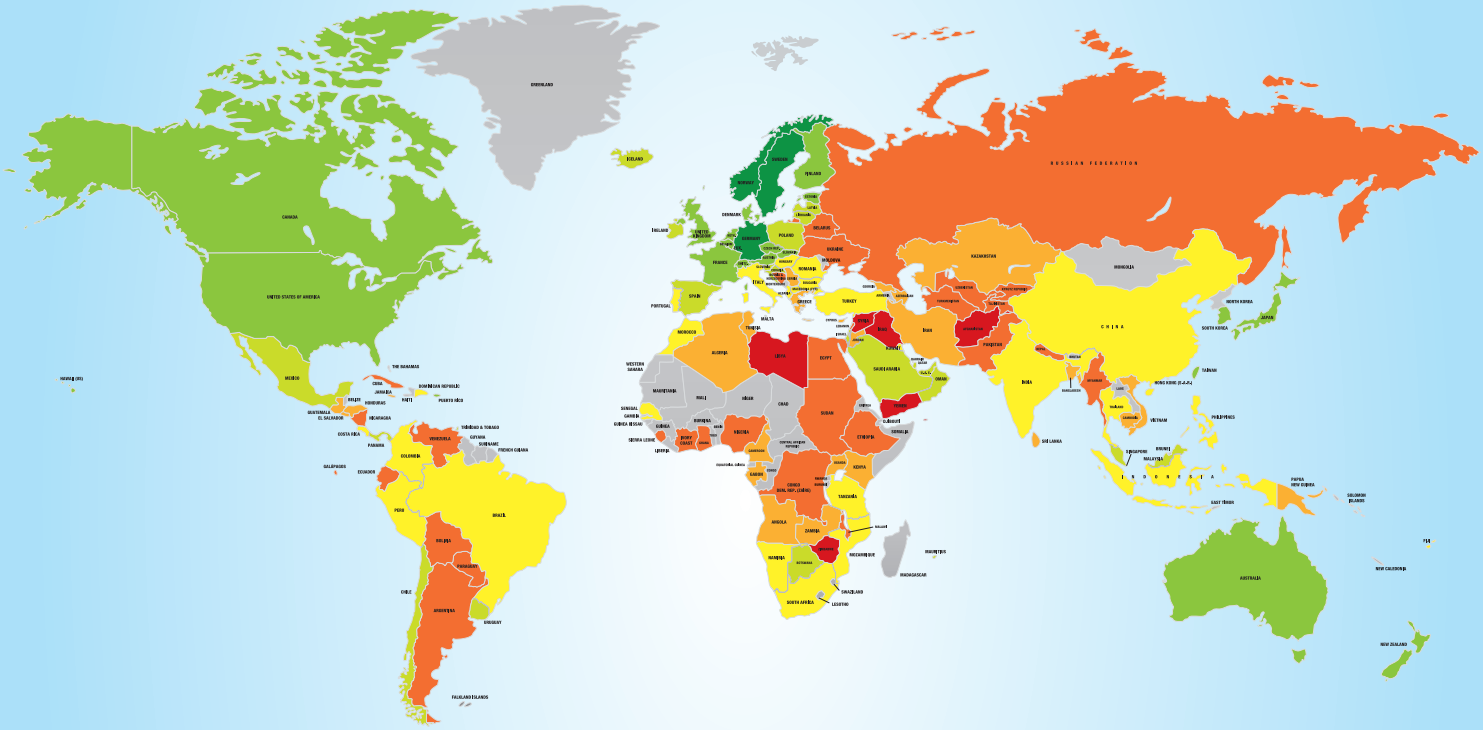
● **Одлука о изменама и допунама Одлуке о спровођењу одредаба Закона о осигурању које се односе на обављање послова посредовања у осигурању, односно заступања у осигурању**, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018. године

– ступа на снагу 1. 6. 2018. године.

● **Одлука о изменама и допунама Одлуке о спровођењу одредаба Закона о осигурању које се односе на издавање дозволе за обављање послова осигурања/реосигурања и појединих сагласности Народне банке Србије**, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 29/2018 од 13. 4. 2018. године

– ступа на снагу 1. 6. 2018. године.

ZAŠTITITE SVOJE POSLOVANJE
- PROVERITE DA LI SU VAŠI PARTNERI RIZIČNI!



Ocena rizika države

1	2	3	4	5	6	7

Nizak rizik **Visok rizik**

Nije ocenjeno

Manage your corporate regulatory compliance and protect your business!

dun & bradstreet
WORLDWIDE NETWORK

Bisnode
Make a smart decision

Za više informacija pozovite: +381 11 22 52 746 ili nam pišite na: marketing.rs@bisnode.com
www.bisnode.rs



Јавне набавке и буџети



Грађанско право



Кривично право



Управно право



Привредно право



Радно право



Унакрсни поглед